

Št: 203/2-2022

Datum: 13.5.2022

Pripombe in mnenje Vrtca Sežana na dokument: Odcepitev enot Komen in Štanjel od Vrtca Sežana in priključitev k OŠ Komen

1. Vizija delovanja Vrtca Sežana, Vrtec Sežana v slovenskem prostoru

Vizija delovanja vrtca temelji na dosedanjem uspešnem delu in predvsem pridobljenih izkušnjah. Vrtec ima velike potenciale v zmožnosti razvijanja različnih pristopov pri učenju otrok, spodbudnem učnem okolju, resnemu ukvarjanju z ekološkimi vprašanji ter ohranjanju naravne in kulturne dediščine ter prakticiranju induktivnega vzgojnega pristopa pri socialnem in moralnem razvoju otrok, ko iz izkušenj in spoznanj oblikujejo splošna pravila, ki nam pomagajo pri oblikovanju in razumevanju okolja.

Vrtec Sežana je z vsemi svojimi enotami, v slovenskem prostoru prepoznaven kot kakovosten vrtec. Svojo prepoznavnost utemeljujemo s sodelovanjem naših strokovnih delavk v projektih ter na izobraževanjih in posvetih, ki jih organizirajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Šola za ravnatelje, Zavod republike Slovenije za šolstvo, Pedagoška fakulteta in druge državne inštitucije. Vrtec vsako leto analizira en segment dela in preko samoevalvacijskega poročila sprejme akcijski načrt izboljšav na obravnavanem področju.

Organizacija Vrtca Sežana kot samostojnega vrtca omogoča kvalitetno komunikacijo med strokovnimi delavci, izmenjavo mnenj, reševanje dilem in izzivov v okviru strokovnih razprav, timskega dela med vzgojitelji, ki dobro poznajo področje predšolske vzgoje.

2. Prednosti delovanja Vrtca Sežana v štirih občinah ustanoviteljicah

Prehajanje med enotami, izobraževanje, didaktični material

V želji za optimiziranje stroškov je vpeljano prehajanje med zaposlenimi v enotah za potrebe strokovnega razvoja (vzorni nastopi, kolegialne hospitacije...) ter možnost nadomeščanja odsotnih delavcev (ko gre za upad števila otrok na eni strani in odsotnost delavcev na drugi strani). Strokovna delavka vzgojiteljica lahko takoj prevzame vodenje skupine v posamezni enoti, saj ima ustrezna znanja in izobrazbo. Z namenom zmanjšanja stroškov izobraževanj organiziramo različna kakovostna izobraževanja znotraj zavoda za vsë strokovne delavce ali za določen segment strokovnega kadra. Na ta način prispevamo k racionalni porabi sredstev in skrbimo skladno z zakonodajo in potrebami strokovnih delavcev za vseživljenjsko učenje in profesionalni razvoj.

V našem zavodu si običajno didaktična sredstva in druge materiale sposojamo: različen material (didaktične igre, kostumi, kotički (knjižni, frizerski, tržnica, ...), pripomočke (instrumenti, svetlobna miza, povečevalna stekla, lutke, ...), orodja (poganjalčki, glasbene škatle, bazen z žogicami, projektor, ...), kar pripomore k racionalni porabi sredstev. V vrtcu spodbujamo uporabo nestrukturiranega materiala in materiala sekundarne uporabe (časopisni papir, plastenke...). To omogoča pestro

in raznovrstno uporabo materialov, kar gotovo pripomore k kvaliteti dela in hkrati pomeni racionalno porabo sredstev.

3. Vrtec Sežana, enoti Komen in Štanjel

Vrtec v Komnu je začel delovati leta 1977. Prva leta je deloval pod okriljem OŠ Komen. Že čez nekaj let pa so pristojni v takratni OBČINI odločili o spremembi in priključili Vrtec Komen k Vrtcu Sežana. Razlogi za tako odločitev so bili finančni in strokovni.

Vrtec V Štanjelu je bil leta 1993 ustanovljen kot Vrtec s koncesijo - Zavod Miškolin. Leta 1998 ga je Občina Komen zaprla in priključila kot enoto k Vrtcu Sežana. Oba podatka nam kažeta na to, da so bile v preteklosti že organizirane drugačne statusne oblike vrtcev, ki pa se niso obnesle.

4. Analiza odcepitve

V analizi je na več mestih poudarjen pomen povezovanja, sodelovanja med vrtcem in šolo, kar sicer že udejanjamo. Poslužujemo se različnih oblik povezovanja med OŠ Komen in Vrtcem Sežana. Od marca 2020 in obdobja epidemije je bilo veliko oblik sodelovanja prekinjenih zaradi upoštevanja ukrepov povezanih z epidemijo. Pred tem smo imeli različna srečanja, izmenjave, skupne dejavnosti, nastope, druženja, povezovanja (otroci – vzgojitelji -učitelji...), vse na temelju dobrobiti za otroke, njihove starše in obeh zavodov.

V analizi je navedeno, da bi s priključitvijo vrtčevski otroci lažje uporabljali zunanje površine in prostore. V dogovoru bi lahko že sedaj v prostih terminih uporabljali te površine, ki pa so večinoma zasedeni s strani šole. Vrtec ima svoje igralne površine, tako v samem objektu (enota Komen), kot igrišča v neposredni bližini vrtca. Prostori v enoti Štanjel ne zadoščajo potrebam, predvideva se rekonstrukcija in nadgradnja enote. Otroci bodo dobili nov, prostoren, po sedanjih standardih grajen objekt. Že sedaj, v dogovoru z vodjo podružnične šole Štanjel, uporabljamo telovadnico in igrišče, ko je prosto in ob posebnih priložnostih: prireditve, športni dan. Prav tako smo podružnični šoli ponudili možnost uporabe vrtčevskega igrišča, da lahko učenci 1. triade uporabljajo vrtčevska igrala. K souporabi novega igrišča na travniku smo povabili tudi OŠ Komen.

V navedbi, da bi z združitvijo prihranili na administrativni opremljenosti poudarjamo, da imata obe enoti svojo administrativno opremo: računalnike, printerja, kopirni stroj, projektorja... Investicijsko vzdrževanje je del finančnega načrta Vrtca Sežana, ki ga pripravljamo enkrat letno in ob dobrem sodelovanju z občino, se naše potrebe uresničujejo.

V analizi je izpostavljeno, da bi v primeru združitve lahko ponujali organizirano varstvo otrok 1. razreda med poletnimi počitnicami. Organizacija življenja in dela v vrtcu v poletnih mesecih pomeni, da poteka vzgojno izobraževalno delo vse leto, kljub dopustom, ki naj jih strokovni delavci v večini koristijo med počitnicami. Že sedaj smo v dogovoru z ravnateljico OŠ Komen sodelovali na način, da je ob potrebi jutranjega varstva, otrok počakal v vrtcu. Skozi vse leto je potrebno upoštevati v vrtčevskih oddelkih normative, določila glede oblikovanja oddelkov, starostne strukture otrok v oddelkih. Tako lahko šola za otroke 1. razreda organizira počitniško varstvo. Počitniškega varstva šolskih otrok VRTEC ne more izvajati. V vrtcu so zaposleni vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev - kompetentni in strokovno izobraženi za predšolske otroke. Za delo s šolskimi otroki pa so usposobljene učiteljice - profesorice razrednega pouka.

V analizi je navedeno, da ima šola zaposleni vzgojiteljico in pomočnico vzgojiteljice za pomoč v primeru odsotnosti kadra. Omenjeni delavki imata zagotovo sistemizirani delovni mesti v šolskem sistemu in iz tega izhajajoče delovne obveznosti. V preteklosti, ko je imela šola viške kadra, smo na osnovi dogovora med ravnateljico

šole in vrtca, prevzeli vzgojiteljico, ki je do upokojitve opravljala delo v Vrtcu Sežana, enota Štanjel.

Izpostavljamo zelo pomembno dejstvo, da mora v primeru odcepitve prevzemnik v deležu prevzeti zaposlene, ki v trenutni situaciji opravljajo delo za cel zavod Vrtec Sežana (ravnatelj, pomočnik ravnatelja, računovodja, vodja prehrane, hišnik, svetovalni delavec, izvajalci DSP ...), kar zelo spremeni izračunano ceno programa. Iz analize povzemamo, da vse ostale zaposlene (kuhinja, čistilke, svetovalna delavka, hišniki...) v Osnovni šoli Komen že zagotavljajo. Navedba, da se je v praksi izkazalo kot dobro, če so storitve predšolske vzgoje čim bolj približane uporabniku – torej, da je vrtec z vso spremljajočo strukturo služb - ravnatelj, pomočnik, svetovalni delavec, specialni pedagog, računalnikar, knjižničar, kuhar, čistilec, hišnik - tudi neposredno lociran v skupnosti, kjer se izvajajo naloge predšolske vzgoje po našem mnenju ne držijo. V enotah Komen in Štanjel so vse strokovne delavke v dnevni neposredni stiki z upravo Vrtca, ki je v Sežani. Pomočnica ravnateljice je dnevno prisotna v enoti in izhaja iz omenjenega območja. Prav tako si pri zaposlovanju tehničnega kadra prizadevamo, da bi bile osebe iz domačega okolja, kar pomeni, da so v primeru okvar in potreb čim bolj dostopne.

Kot pomembno prednost v analizi navajajo, da bi v primeru priključitve vrtca k šoli otroci imeli manj težav pri prestopu v šolo. Zavedamo se pomena mehkega prehoda v šolo, za kar si v vrtcu že ves čas na različne načine prizadevamo. V Štanjelu sta vrtec in šola v isti stavbi, kar pomeni isti vhod, hodnik, garderoba. Prehodi so odvisni od pripravljenosti obeh zavodov po zbliževanju in sodelovanju. Vrtec je naslovil na šole pobudo za oživitve in nadgradnjo medsebojnega sodelovanja.

Ves čas si prizadevamo, za čim boljše povezovanje in sodelovanje z uporabniki: starši, lokalno skupnostjo....Glede sodelovanja z okoljem poudarjamo, da je povezovanja na različnih ravneh veliko, predvsem organiziranja prireditev, dobrodelnih srečanj (Rdeči križ območne enote Komen), različna sodelovanja: Dnevi Evropske kulturne dediščine, nastop otrok na občinskem prazniku, sodelovanje s Športno zvezo Komen, sodelovanje z deležniki pri ureditvi igrišča na travniku l.2018, pri ureditvi čutne poti na igrišču v Štanjelu, sodelovanje z godbo na pihala Komen, sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje, z Glasbeno šolo, podružnica Komen, vsakoletni obiski učencev glasbene šole, koncerti, glasbene pravljice, sodelovanje z Lovsko družino, Zdravstvenim domom Sežana, Kosovelovo knjižnico Sežana, enota Komen, Medobčinskim društvom prijateljev mladine Sežana, PGDK-Gasilskim društvom Komen, s Čebelarskim društvom, z Gradom Štanjel, sodelovanje z umetniki iz okolja; sodelovanje z društvi...

V argumentih za priključitev je navedeno, da bi druga oblika organiziranja pomenila večjo fleksibilnost pri prilagajanju potrebam staršev. Vrtec Sežana se v okviru svojih pristojnosti in v sodelovanju z občino Komen že v veliki meri prilagaja staršem, zlasti glede potreb v okviru delovnega časa. Vrtci smo odprti vse dni v letu. Da lahko zagotavljamo nemoten delovni proces, koriščenje dopustov, nadomeščanje porodniških, bolniških odsotnosti si pomagamo s kadri iz drugih enot.

Na navedbo, da bi se otroci v vrtcu lahko učili tujega jezika v vrtcu, odgovarjamo, da je tovrstna dejavnost v vrtcu že bila organizirana in se zaradi ukrepov ni smela več izvajati. Tečaj je vodila učiteljica tujega jezika OŠ Komen za predšolske otroke v prostorih vrtca. Za uporabo prostorov v vrtcu izvajalka ni plačevala, saj naj bi šlo za kompenzacijo (v dogovoru ravnateljic OŠ in vrtca) zaradi vrtčevske uporabe šolskih površin (igrišča, telovadnica).

Kot prednost je navedena tudi boljša preglednost nad nastalimi stroški. Vrtec Sežana posluje transparentno in racionalno. Sproti pregledujemo stroške in jih skušamo zmanjševati. Pomembno je povezovanje z občinskimi službami z namenom spremljanja stroškovnih mest in ukrepanja npr. spremljanje porabe energentov, pobude za zamenjave in odpravljanje napak pri ogrevanju in hlajenju.

V analizi je izpostavljeno, da bi priključitev pomenila nove dodatne zaposlitve v občini Komen. V enotah Komen in Štanjel je zaposlen kader, ki je po kraju bivanja v neposredni bližini vrtca. S tem prihranimo prevozne stroške, zaposleni se bolj

povezujejo z lokalno skupnostjo in starši. Trenutno 30 zaposlenih Vrtca Sežana prihaja iz občine Komen.

4.1. Finančne posledice priključitve

Točka 5.1.2. Stroški materiala in storitev

Glede na to, da so bili upoštevani podatki o stroških v letu 2020, se dotičnega leta absolutno ne da primerjati, ker zaradi epidemioloških razmer stroški niso primerljivi z ostalimi leti. Prav tako prevrednotenje z letno inflacijo ne izraža prave ocene stroškov, saj so se v letu 2022 stroški materiala povečali za vsaj 10%, živila od 15% (žita) do 30% (meso), stroški dela (dvig minimalne plače) in posledično tudi stroški storitev. Vsekakor lahko pričakujemo v letu 2022 dvig cen energentov (plin, elektrika, gorivo), kar neposredno vpliva na ceno programa.

Točka 5.1.3. Stroški živil za otroke

Menimo, da je cena stroška prehrane na dan 1,87 € zelo nizka, če hočemo slediti vsem predpisanim zahtevam.

Na podlagi Uredbe o zelenem javnem naročanju mora naročnik javno naročilo, oddati tako, da upošteva delež ekoloških živil glede na celotno predvideno količino živil, izraženo v kilogramih, najmanj 15 % ter delež živil iz shem kakovosti mora znašati glede na celotno predvideno količino živil, izraženo v kilogramih, najmanj 20 %; Iz navedenega lahko izhajamo, da mora biti 35% živil visoke kakovosti, kar posledično vpliva na ceno živil in posledično na ceno obroka. V vrtcu med drugim zagotavljamo polnovredna živila, pridobljena iz strani lokalnih ponudnikov (sezonsko).

Točka 5.1.4. Prikaz izračuna cene programa

Tabela 64:

- razlaga stolpca A:

I. starostno je cena znatno višja od veljavnega cenika Vrtca Sežana.

Izračun cene za II. starostno obdobje 413,91 EUR bi bil primerljiv z veljavnim cenikom Vrtca Sežana, če bi v izračunu upoštevali stroške odpravnin, solidarnostnih pomoči in jubilejnih nagrad. Če ni v ceniku teh stroškov, pomeni, da te stroške krije občina.

- razlaga stolpca B:

Izračunani cenik je nižji za I. in II. starostno obdobje, ker bi razliko do polnih oddelkov plačevala občina, kar predstavlja večji strošek za občino.

- razlaga stolpca C:

Če primerjamo ceno izračunano na dejansko št. otrok, bi v II. starostnem obdobju prišli na isto ceno kot je v ceniku Vrtca Sežana, z upoštevanjem stroškov odpravnin, solidarnostnih pomoči in jubilejnih nagrad.

Tabela 64: Prikaz predvidenih cen programov in razlike v ceni po starostnih obdobjih upoštevajoč različno število otrok

CENA PROGRAMA VRTEC OB OŠ KOMEN			
	(A) normativ	(B) normativ + 2	(C) dejansko št. Otok
I. starostno obdobje	629,62	546,91	581,67
II. starostno obdobje	413,91	377,75	423,95
RAZLIKA V CENI Z OBSTOJEČO CENO			
I. starostno obdobje	-60,46	22,25	-12,51
II. starostno obdobje	11,72	47,88	1,68

Postavlja se nam tudi vprašanje, kdo bo financiral nadomeščanja bolniških odsotnosti, ki so v breme delodajalca.

5. Sklepne ugotovitve

1. Vrtec in osnovna šola sta dva ločena vzgojno izobraževalna sistema, ki se nadgrajujeta in povezujeta, vendar imata vsak svojo pedagoško osnovo ter vsak svoj nacionalni dokument, ki ju vodi in obvezuje pri delu (Kurikulum za vrtce, Učni načrt za osnovne šole).

2. Vrtec ni navzdol podaljšana roka osnovnošolskega izobraževanja. Predšolsko vzgojo je treba razumeti kot pomembno za predšolskega otroka tukaj in zdaj (potrebna je izraba vsakega razvojnega obdobja takega, kot je) in ne kot pripravo na neko naslednjo stopnjo vzgoje in izobraževanja (Kurikulum za vrtce, str.19,1999).

3. Predšolska vzgoja v vrtcih je specifična in sicer z vidika delovanja vrtca kot ustanove, organizacije življenja v vrtcu, vpetosti vrtca v lokalno skupnost, podpore višji kakovosti življenja v družinah predšolskih otrok in tudi z vidika načel, ciljev in metod dela, ki jih v vrtcih uresničujemo in izvajamo. Za kvalitetno izvajanje predšolske vzgoje je potrebno obvladati specifična znanja, poznavanje kurikula za vrtce in vse zakonodaje iz tega področja. Področje predšolske vzgoje se v zadnjem obdobju strokovno razvija in je tudi v svetu deležno izjemne pozornosti odločevalcev politike, zato je smiselno upoštevati tradicijo organiziranosti vrtca. Zaradi kompleksnosti predšolske vzgoje le-te danes ni mogoče kvalitetno izvajati ob še drugih dejavnostih, kot npr. ob osnovnošolskem izobraževanju in se zato lahko kvalitetno izvaja le v statusni obliki, v kateri predšolska vzgoja predstavlja osnovno dejavnost. Iz dopisa vodje sektorja za predšolsko vzgojo na MIZŠ, ga Vida Starič Holobar, univ.dipl.iur.(dopis dne 18.4.2017) povzemamo: « optimalna organizacija predšolske vzgoje je takšna, da povezuje enote vrtcev v javne zavode, ki izvajajo dejavnost predšolske vzgoje, saj praksa praviloma kaže na specifične strokovne in organizacijske težave v vrtcih, ki delujejo v sestavi osnovnih šol, ki se pri samostojnih javnih vrtcih ne pojavljajo.«

4. Predšolska vzgoja potrebuje bazo samostojnih vrtcev za svoj strokovni razvoj. Če se bodo vrtci priključevali osnovnim šolam zaradi domnevno nižjih stroškov, zanemarjali pa se bodo vsi strokovni argumenti v prid obstoja samostojnih vrtcev, bo to negativno vplivalo na avtonomijo predšolske vzgoje.

5. Statusna oblika: Zakon dopušča različne statusne oblike vrtcev, vendar naj bi bili v čim večji meri Vrtci samostojni zavodi. Druge organizacijske oblike, npr. Vrtec pri OŠ se oblikujejo v primeru, da ni možnosti oblikovanja samostojnih zavodov.

6. Vodenje vrtca in šole se razlikuje. Pri vodenju vrtca je potrebno poznavanje pedagogike predšolske vzgoje ter delo vrtca kot ustanove. V primerih pridruženja vrtcev šolam so tudi funkcije vodij enot ali pomočnika ravnatelja, ki vodi vrtec, zaupane strokovnim delavcem šole, torej učiteljem, ki ne poznajo področja predšolske vzgoje.

7. Strinjamo se z navedbo v analizi, da s priključitvijo vrtca šoli lahko pride do pošolanja vrtca. V praksi to pomeni, da z leti strokovne delavke predšolske vzgoje prevzamejo metode in oblike dela za šolske otroke, obstaja nevarnost, da bo prevladala storilnost. V vrtcih zagovarjamo igro kot osnovno obliko učenja otrok, saj je igra tista dejavnost, ki na najbolj naraven način združuje temeljna načela predšolske vzgoje. Zagovarjamo, da v organizaciji življenja in dela v vrtcu, od načrtovanja do izvedbe, izhajamo iz interesov in potreb otrok. Otroci morajo imeti dovolj časa, učijo se v lastnem tempu, v ospredju je socializacija in razvoj socialno čustvenih kompetenc, pomemben je vzgojni vidik.

ZAKLJUČEK

O tako pomembnih odločitvah, kot je delovanje vrtca in šole, je potrebno upoštevati strokovne argumente in predvideti vse posledice takih odločitev: strokovne, profesionalne, finančne, organizacijske.

Strokovni delavci Vrtca Sežana, na osnovi vsega zgoraj navedenega, zagovarjamo in si želimo, da bi predšolsko vzgojo in izobraževanje v enotah Komen in Štanjel še naprej opravljali v okviru javnega zavoda Vrtca Sežana.

Ravnateljica
Teja Čeh Svetina

